

Bouwstenen voor participatie en herstel in de praktijk

Eleonor de Boevère, lid van de Taskforce GGz en voormalig coördinator van Stichting Door en Voor in Noord-Oost Brabant. Werkt tevens voor de gemeente 's-Hertogenbosch als beleidsambtenaar.

Carin Dam, actief als ervaringsdeskundige in de gemeente Roosendaal.

Doel van de workshop: Het belang en de waarde van bouwstenen voor participatie en herstel in de praktijk en een zelfregie initiatief laten zien.

Wat hebben mensen met een psychische kwetsbaarheid nodig om vanuit eigen regie hun leven (weer) op te pakken? Mensen met een psychische kwetsbaarheid willen, net als iedereen, hun leven leiden. Maar dit gaat niet vanzelf. In elke gemeente of regio zouden bouwstenen voor participatie en herstel aanwezig moeten om mensen met een psychische kwetsbaarheid de ruimte te bieden om vanuit eigen regie hun leven (weer) op te bouwen. Zie ook [hier](#) het document Bouwstenen voor participatie en herstel.

Er zijn vijf uitgangspunten: ruimte voor regie

1. Mens centraal: (weer) gezien worden
2. Open en laagdrempelig: (weer) ergens bij horen
3. Hoop, herstel en mogelijkheden: (weer) perspectief zien
4. Wederkerigheid en bottom-up: (weer) iets betekenen
5. Ervaringsdeskundigheid: leren van elkaar

Dit is wat zelfregie initiatieven bieden. Stichting We All Care 4 You in Roosendaal is een voorbeeld van een zelfregie initiatief. Er wordt gewerkt voor en met een moeilijke doelgroep, die bij de reguliere organisaties vaak niet welkom zijn of niet geholpen worden. De vrijwilligers van Stichting We All Care 4 You helpen bij aanvragen van uitkering, voedselbank en begeleiding, betalingsafspraken met deurwaarders en proberen huisuitzettingen te voorkomen.

Carin is ervaringsdeskundige. Zij komt uit een gezin met mensen met een psychische problemen. Is al heel vroeg met school gestopt: heeft de lagere school en middelbare school niet afgemaakt.

Carin heeft zelf ervaren wat het betekent als er een ervaringsdeskundige 'naast je komt zitten'. Er werd naar haar geluisterd en ze kon zichzelf zijn. Als ze boos werd of moest huilen, was dat oké. Carin heeft de meerwaarde van een zelfregie initiatief ervaren, en wil zich heel graag ook zelf als ervaringsdeskundige inzetten 'in het veld'. Daar is ze nu mee bezig, met ondersteuning vanuit de Taskforce. De gemeente Roosendaal begint in te zien dat ervaringsdeskundigheid en de inzet op zelfregie een grote meerwaarde heeft ten opzichte van het bestaande aanbod vanuit zorg en welzijn. Op termijn is er plaats voor een betaalde ervaringsdeskundige, die bottom-up een zelfregiecentrum gaat opstarten.

Ervaringsdeskundigen ook in de wijk.

Eén van de deelnemers merkt op dat ervaringsdeskundigen wel in instellingen aan het werk zijn, maar niet in de wijken waar op dit moment de ondersteuning en zorg uitgevoerd wordt. Eleonor en Carin geven als antwoord dat er ook ervaringsdeskundigen werken in de wijk. Maar inderdaad nog niet overal.

Herstelacademies en zelfregie initiatieven

Bij herstelacademies is het initiatief genomen door zorgaanbieders. Wat juist nodig is, is de beweging van onderop: van de mensen om wie het gaat zelf. Bij een zelfregie initiatief gaat het niet alleen om scholing, maar ook om herstel en ondersteuning.

Definitie ervaringsdeskundige

Op dit moment staat de takenpakket en de werkwijze van ervaringsdeskundigen (weer) ter discussie. Er is onduidelijkheid over wat een ervaringsdeskundige doet en wat niet. Voor deze workshop houden we het erop dat een ervaringsdeskundige werkt vanuit de eigen ervaring en die van anderen om mensen met een psychische kwetsbaarheid te ondersteunen. Het perspectief van de ervaringsdeskundige is het cliëntperspectief.

Werkbezoek door mensen van de gemeente

Om een goed beeld van een zelfregie initiatief te geven, kan het helpen om mensen van de gemeente en / of van andere organisaties uit te nodigen voor een werkbezoek. Dan kunnen ze met eigen ogen zien wat er gebeurt en hoe er gewerkt wordt. Dit hebben Eleenoor en Carin ook gedaan: met ambtenaren van de gemeente Roosendaal zijn zij op werkbezoek in Zeeland geweest. Dit heeft Roosendaal over de streep getrokken.